

Agència de
Residus de
Catalunya

SOSTENIBILITAT I GESTIÓ DE RESIDUS

GENOVEVA CATALÀ

Directora de l'Agència de Residus de Catalunya

BARCELONA, 2 de desembre 2009

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

El VI Programa Marc de Medi ambient, en la línia estratègica “Ús i gestió sostenibles dels recursos naturals i els residus”, té com a objectius:

- Major eficiència en l'ús dels recursos i una gestió dels residus que assegurí models de producció i consum més sostenibles,
- Dissociació de l'ús dels recursos i la generació de residus de la taxa de creixement econòmic.

Els objectius bàsics de la política de residus de la UE actualment vigent són:

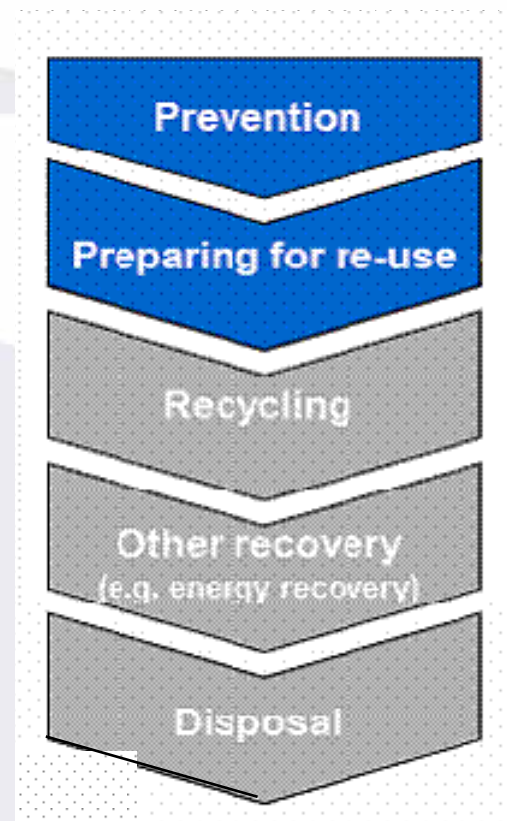
- **Prevenir els residus i promoure la reutilització, el reciclatge i la recuperació per a reduir l'impacte ambiental.**
- i a llarg termini, *que la UE es converteixi en una societat del reciclatge amb l'objectiu d'evitar els residus i utilitzar-los com recurs.*

Pel que fa a Catalunya, els objectius recollits en la normativa i els programes cerquen obtenir un **alt nivell de protecció del medi ambient** i dotar els ens públics competents dels mecanismes d'intervenció i control necessaris per a garantir que la gestió dels residus es dugui a terme sense posar en perill la salut de les persones i sense perjudicar el medi.

Aquests aspectes, que s'especifiquen tant en l'Estratègia temàtica de prevenció i reciclatge com a la nova Directiva de Residus, **es recullen en el programa de residus municipals català: el PROGREMIC**.

Agència de
Residus de
Catalunya

POLÍTICA DE RESIDUS A CATALUNYA: EL MODEL CATALÀ DE RESIDUS

El model català de residus fa una aposta clara per la prevenció i el màxim aprofitament dels residus

Participació
col·lectiva a una
recollida selectiva.

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

POLÍTICA DE RESIUDS A CATALUNYA: EL MODEL CATALÀ DE RESIDUS

Les principals bases del model

- implanta la recollida selectiva de la fracció orgànica continguda en els residus municipals (FORM) en el conjunt del territori de Catalunya, i la tracta per obtenir compost de qualitat;
- incrementa l'eficiència en la recollida selectiva i valorització de les fraccions orgànica, envasos lleugers, paper/cartró, vidre i altres;
- tracta el 100% de la fracció *resta* mitjançant processos de triatge, mecànics i biològics per a reduir i estabilitzar el rebuig final i obtenir, quan sigui possible, el màxim aprofitament i valorització de les fraccions segregades, com a pas previ a la disposició final d'un rebuig més inertitzat i/o estabilitzat;
- racionalitza la planificació de les instal·lacions de tractament i disposició final, amb l'objectiu de reduir el desplaçament dels residus i reordenar els fluxos actuals;
- impulsa accions per a la reducció de la generació de residus, mitjançant acords voluntaris o l'aplicació de mesures.

*Per aprofitar al màxim
el cicle de vida
dels productes.*

AQUI REDUÏM!

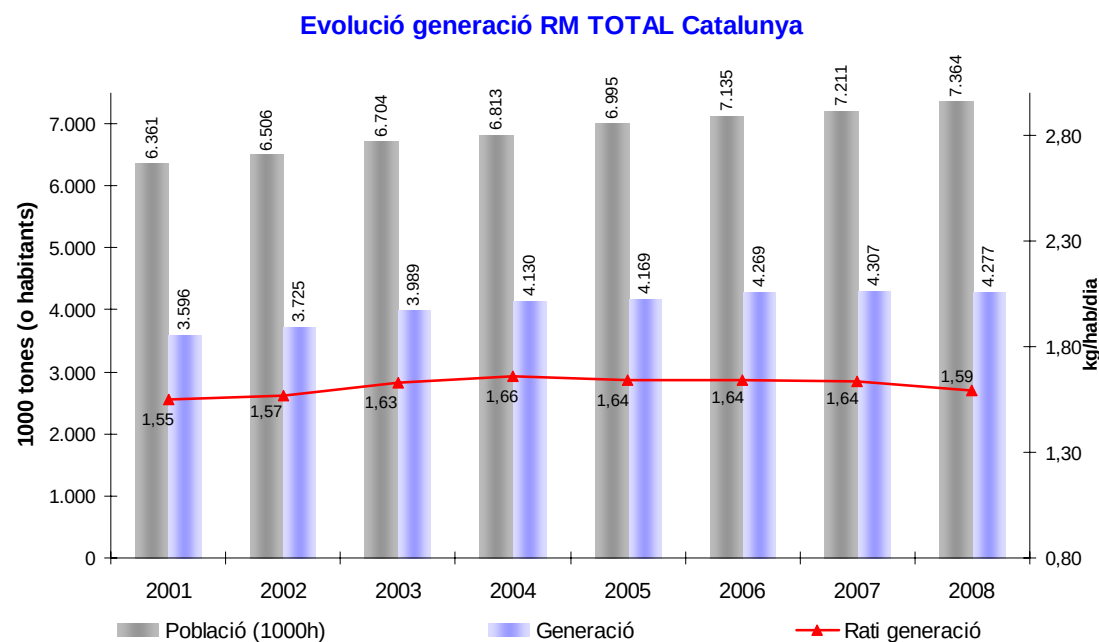
POLÍTICA DE RESIUDS A CATALUNYA

	Objectius del PROGEMIC		
Prevenió en origen	Manteniment de l'estabilització en la generació per càpita en la primera fase del Programa i tendència a la reducció en la segona fase per aconseguir, el 2012, un 10% de reducció respecte 2006.		
Valorització material	Matèria Orgànica	55% de valorització material total Impropis en la recollida selectiva	

LA GENERACIÓ DE RESIDUS A CATALUNYA

El punt de partida de la generació de residus a Catalunya és alt, però amb una tendència a l'estabilització.

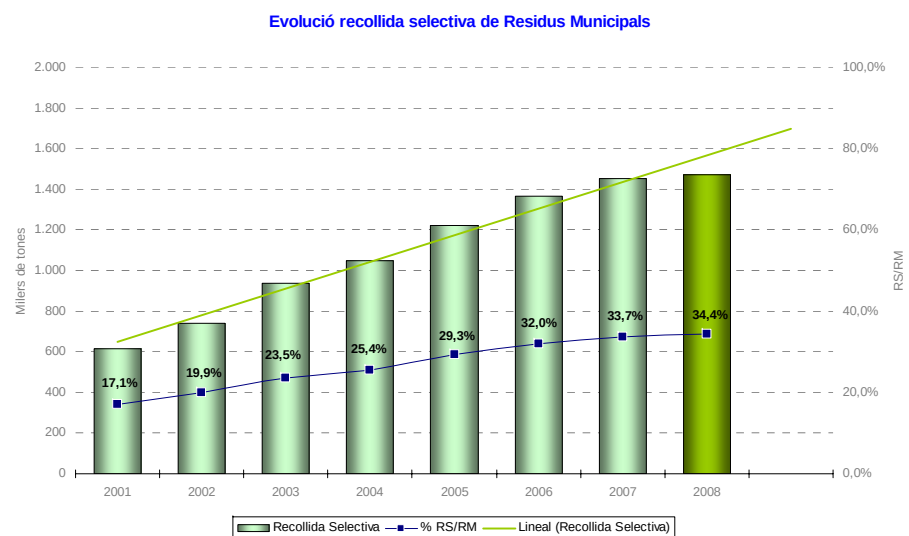
El Programa de residus municipals estableix un objectiu de **reducció d'un 10% en la generació per càpita**, passant dels 1,64 kg/habitant/dia a 2006 a 1,48 kg/habitant i dia el 2012. A 2008 la generació ha estat de 1,59 kg/habitant i dia.

LA RECOLLIDA SELECTIVA

El model català de residus també estableix com una altra de les seves accions principals el **foment de la recollida selectiva amb una màxima recuperació de residus**.

Des de l'any 2001 s'ha aconseguit doblar la recollida selectiva i s'ha passat del 17,1% al 34,4% a 2008.

Què tenen en comú
un ou i una castanya?

x Gallina
x Ou
x closca
x Adob
x Arbre
x Castanya

El PROGREMIC es fixa objectius de prevenció:

Prevenir la generació de residus, en pes, volum, diversitat i perillositat, desacoblant la producció de residus del creixement econòmic.

Dissociar la producció dels residus del creixement econòmic necessita de millors iniciatives de prevenció dels residus, amb un ús més eficaç dels recursos i un canvi cap a pautes de consum i estils de vida més sostenibles.

Els objectius específics del Programa recullen valors **quantitatius** de prevenció i valorització dels materials.

LA PREVENCIÓ

La prevenció de la generació dels residus municipals és actualment una estratègia prioritària en les polítiques de gestió de residus.

Cal portar endavant diferents actuacions que la potenciïn de forma efectiva:

*Per què hem
de comprar safates,
si el que volem
són patates?*

-Accions a favor d'una producció "ecoresponsable": accions amb les organitzacions empresarials i comercials...

-Accions a favor d'una compra responsable: promoció del consum de productes duradors, promoció de l'ecoetiquetatge.

-Accions a favor d'un ús responsable: promoció dels productes reutilitzables, accions a favor de la reparació.

- Accions per a evitar que els residus una vegada generats entrin en els circuits de recollida: segon ús, compostatge casolà, etc.

LES ACCIONS DE PREVENCIÓ

Entre totes aquestes accions previstes a desenvolupar dins de l'àmbit d'aplicació del Programa podem destacar:

Avaluació de la necessitat de normativa específica que reguli mesures de prevenció com:

- Tipologia de materials, amb l'obligatorietat d'utilitzar un determinat percentatge de materials reciclats.
- Mínim embalatge.

Ampliació i continuïtat de la línia de suport tècnic i ajudes econòmiques destinades a la realització de projectes exclusivament de prevenció:

- Elaboració de plans de prevenció,
- Estudi de mesures d'ecodisseny,
- Mesures de prevenció en la distribució,

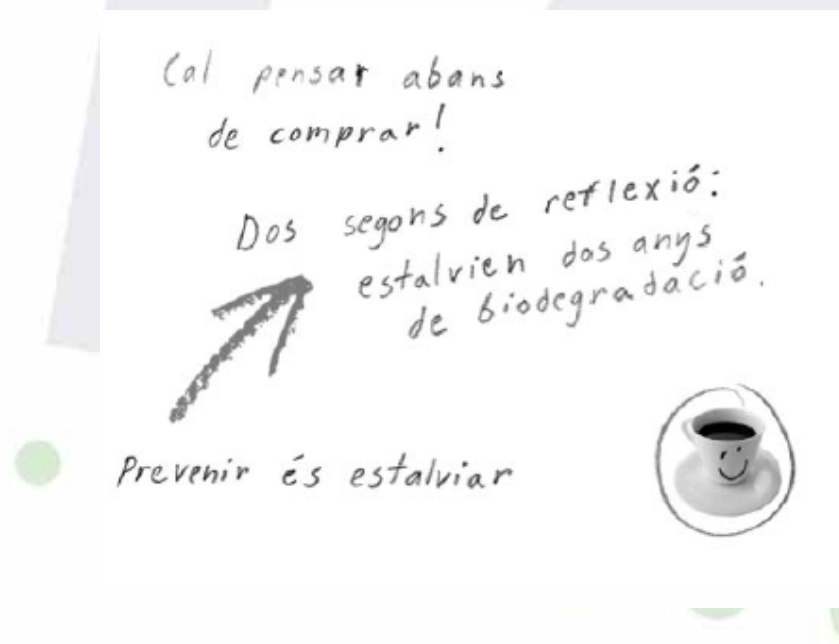
Foment de l'oferta i la demanda de productes reutilitzables.

Foment de l'envàs reutilitzable (ex. canal HORECA)

LA PREVENCIÓ: LÍNIA ESTRATÈGICA DE TREBALL

- Hem realitzat iniciatives en el marc de la reducció de les bosses d'un sol ús, fruit d'això tenim el **Pacte per la Bossa** – un acord pioner a tot l'Estat - que estableix un marc de col·laboració entre l'administració catalana i les organitzacions sectorials amb la finalitat de corregir l'ús innecessari de bosses de nanses d'un sol ús i aconseguir així un consum sostenible d'aquest producte per part de la ciutadania.
- L'objectiu és reduir el consum d'aquest tipus de bosses un 50% l'any 2012, respecte els valors de consum de 2007.

LA PREVENCIÓ: LÍNIA ESTRATÈGICA DE TREBALL

- Ha començat el treball d'un grup d'experts encaminat a estudiar propostes normatives i altres iniciatives sobre **la prevenció d'envasos avaluant diferents escenaris**:
 - d'una banda, **el disseny dels propis envasos**, per tal de reduir al mínim l'impacte ambiental que generen en tot el seu cicle de vida;
 - de l'altra, **mesures per a evitar el sobreenvasat**, per tal que els envasos siguin el més eficients possibles;
 - i per últim, la possibilitat d'un **Sistema de Devolució Dipòsit i Retorn (SDDR)** en aquells envasos que sigui aconsellable, per tal de reduir-ne la generació.
- A més de ser un objectiu contemplat en el Programa de residus municipals català, en el darrer Debat de Política General **els Grups parlamentaris varen aprovar una Resolució** que entre altres punts estableix:
 - *Garantir el desplegament del Programa de gestió de residus municipals a Catalunya (PROGREMIC) pel que fa a la prevenció de residus, i iniciar els treballs de base sobre la prevenció en la generació d'envasos i foment de la reutilització d'envasos a Catalunya.*

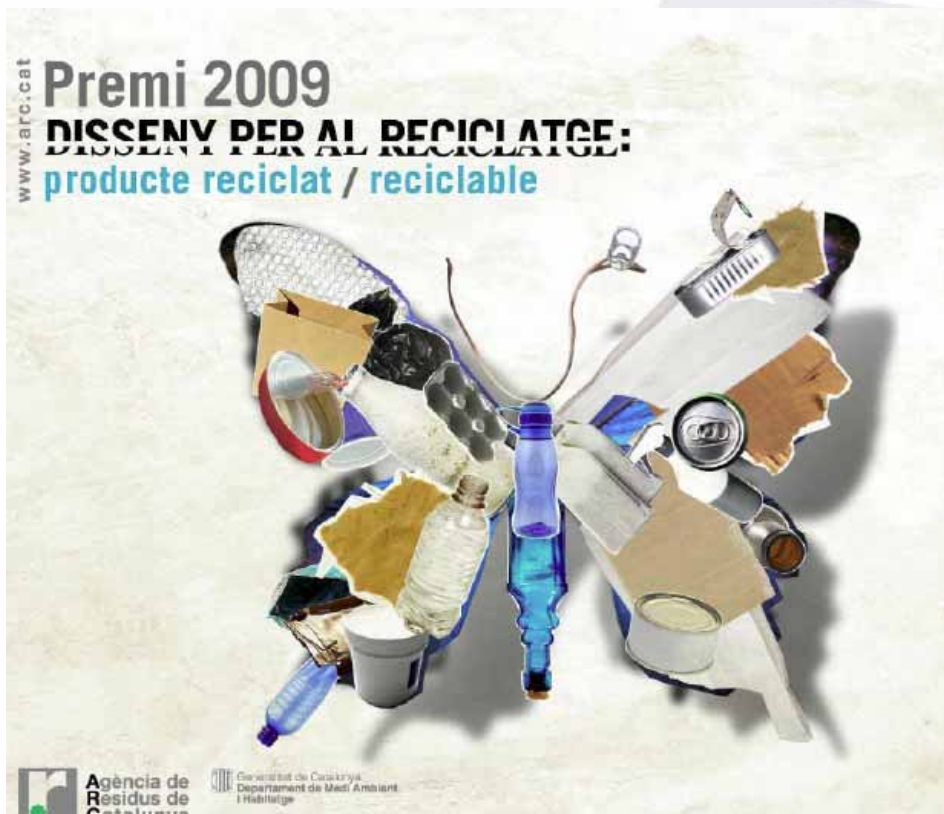

Al mercat, s'hi va amb carretó.
Així protegeixo la capa d'ozó.

Agència de
Residus de
Catalunya

PROMOCIÓ DE L'ECODISSENY

Vida ets i en vida et convertiràs

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

L'ecodisseny de productes és una línia de treball per anar penetrant en el mercat de productes cada vegada més sostenibles.

L'Agència de Residus de Catalunya la Generalitat de Catalunya organitza els Premis "Disseny per al Reciclatge: producte reciclat/reciclable".

L'objectiu és **distingir productes, projectes i estratègies** que hagin considerat i integrat en el seu disseny criteris de reciclatge i/o reciclabilitat; i materials reciclats, reciclables i/ o biodegradables que puguin ser considerats en el procés de disseny de producte.

CATEGORIA A: PRODUCTES

PREMI

Separador de carril bici ZEBRA, del dissenyador industrial Curro Claret. Pel concepte global del producte, tant pel que fa a un disseny ben resolt com per a la utilització d'un material reciclat de tractament complex. Així mateix, respon a una necessitat real de donar una resposta d'èxit al concepte de mobilitat sostenible a la ciutat.

MENCIONS ESPECIALS

Menció. Cadira BELLOCH – Santa & Cole Neoseries, SL

Per l'esforç d'orientar el mercat del mobiliari cap a una vessant més sostenible i obtenir un resultat òptim que promou la utilització de materials reciclats i la sensibilització del mercat.

Menció. Col·lecció de viatge ECOALF 1.0 – Grupo Fun & Basics, SA

Producte ben resolt que incorpora de manera natural, en la concepció i la producció, la utilització de materials reciclats provinents d'envasos de plàstic fora d'ús. A més, integra el missatge ambiental com una estratègia primordial d'informació i de màrqueting. Aposta per una evolució continuada en la recerca de nous materials i de productes.

Menció. COMBOX – Compostadores, SL

Per l'esforç d'una empresa catalana en la concepció d'un bon producte, competitiu en tots els seus punts de vista (procés industrial, utilització de material reciclat, estratègia de venda, servei i funcionalitat, etc.) que, alhora, serveix per reciclar residus.

CATEGORIA B: PROJECTES

PREMI

Ecoaparcament per a bicicletes PAL – Novell Puig Design, SCP

Per ser un element de gran utilitat que dóna una nova aplicació a un material tradicionalment utilitzat en mobiliari urbà i que prové de residus que són complexos de reciclar. Així mateix, cal destacar la seva contribució a la mobilitat sostenible de la ciutat.

MENCIONS ESPECIALS

Menció. CITRUS – Laura Liberalolcoz, Elisava Escola Superior de Disseny

Per obtenir un producte atractiu fruit de la inquietud creativa d'experimentar amb nous materials d'origen orgànic.

Menció. RELAJA – Nutcreatives

Per donar una solució a una problemàtica local en matèria de residus i assolir un producte d'elegància contemporània.

Menció. Plafons de trenes de plàstic de bosses per a diferents aplicacions en escoles a Costa d'Ivori (Àfrica) – Arquitectes sense fronteres, Catalunya

Per integrar una solució imaginativa a un residu problemàtic en un projecte de cooperació internacional en què s'incorporen aspectes socials i pedagògics.

CATEGORIA C: ESTRATÈGIES

PREMI

Xarxa d'ecodisseny i disseny per al reciclatge i la reciclabilitat – O2 Spain

Per ser un col·lectiu de gent jove, desinteressada i compromesa amb el medi ambient que ha liderat i ha implementat amb èxit al nostre país una iniciativa pionera com és el concepte d'ecodisseny i el disseny per al reciclatge.

MENCIONS ESPECIALS

Menció. Línia de productes BLUE FUTURE – Industrial Breinco, SA

Estratègia innovadora en el sector de la construcció per desenvolupar i crear nous productes amb un alt valor d'innovació i amb respecte al medi ambient. Així mateix, cal destacar el ferm compromís de l'empresa per liderar una concepció modèlica de gestió empresarial.

Menció. GOTIMPLORA: Alternativa als envasos d'un sol ús a la UAB – Universitat Autònoma de Barcelona

Trajectòria de la UAB en concebre i implementar propostes ambientals en el si de la comunitat universitària, sota una òptica de millora de la qualitat de vida del campus. Estratègia ben dissenyada, extrapolable i replicable en altres escenaris.

CATEGORIA D: MATERIALS

PREMI

SYNTREWOOD – Lasentiu, SL

Per l'esforç d'una empresa local en la consolidació d'un material provinent del reciclatge de la recollida selectiva d'envasos, tot desenvolupant noves aplicacions i millores constants en l'obtenció.

MENCIONS ESPECIALS

Menció. Pols de cautxú de pneumàtic fora d'ús – Gestión Medioambiental de Neumáticos, SL

Per la iniciativa empresarial d'una empresa local que diversifica la seva línia de negoci i aposta per una nova estratègia basada en la recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica, i n'obté uns resultats únics i d'èxit en el sector.

Agència de
Residus de
Catalunya

ELS PRODUCTES RECICLATS: PROMOURE EL SEU MERCAT

Les experiències d'altres països en la promoció de mercats de productes reciclats també han estat considerades com estratègia de l'ARC.

Per tal d'oferir criteris i exemples de productes reciclats s'ha creat una **Xarxa Compra Reciclat**.

La Xarxa Compra Reciclat és un **espai de trobada entre oferents i demandants de productes reciclats, reciclables i/o biodegradables per promoure el mercat d'aquests productes.**

Catàleg
Ofereix informació dels productes reciclats, reciclables i/o biodegradables que necessites comprar.

Notícies
VISITA LA XARXA COMPRA RECICLAT A L'ESTAND núm 5018 de MUNICIPALIA - Saló Internacional d'equipaments i Serveis Municipals, Fira de Lleida
Per tal d'oferir criteris i exemples de productes per portar a terme accions de compra-verda i més control de compra-verda, des de la Xarxa Compra Reciclat de l'Agència de Residus de Catalunya us convidem a visitar el punt d'informació de la XCA a MUNICIPALIA - Saló Internacional d'equipaments i Serveis Municipals, Fira de Lleida (stand 5018). Més informació: <http://www.xrc.cat>

JORNADA DE LA XARXA COMPRA RECICLAT AL SALÓ CONSTRUMAT 2009 PRODUCTES RECICLATS PER A LA CONSTRUCCIÓ: UN MERCAT CONSOLIDAT
El proper divendres dia 24 d'abril de 2009 la Xarxa Compra Reciclat organitza una jornada al saló Construmat de Barcelona, per tal de facilitar informació sobre productes reciclats, reciclables i/o biodegradables als agents interessats en l'aplicació de conceptes de construcció sostenible.

PREMI 2009 DISSENY PER AL RECICLATGE: PRODUCTE RECICLAT/RECICLABLE
El Centre Català del Reciclatge de l'Agència de Residus de Catalunya del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya organitza la 3a edició del Premi Disseny per al Reciclatge: Producte Reciclat/Reciclable. Més informació: <http://www.xrc.cat> <http://www.premidissenyreciclatge.cat/>

Butlletí
Consulte les darreres informacions sobre la XCA.

Contacte
Contacte'ns. Fem nosaltres amb la teua sol·licitud i/o proposta.

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

LA XARXA COMPRI RECICLAT

La **Xarxa Compri Reciclat** pretén:

Crear un **espai comú** en el qual es puguin integrar els **agents del mercat del reciclatge** per facilitar i agilitzar la **compra de productes reciclats, reciclables i/o biodegradables**.

Facilitar les **eines** i els **instruments** necessaris per efectuar actuacions de compra de productes reciclats, reciclables i/o biodegradables.

Donar **suport als productes reciclats, reciclables i/o biodegradables** aprofitant l'elevat poder de compra de determinades entitats com ara **l'administració pública**.

Donar **assessorament tècnic** i resoldre totes les qüestions relacionades amb la compra de productes reciclats, reciclables i/o biodegradables.

Crear els **canals** i els **mecanismes de comunicació** necessaris per fomentar la compra de productes reciclats i intercanviar experiències entre els diferents agents del mercat del reciclatge

ELS PRODUCTES RECICLATS

AVANTATGES EN ELS PRODUCTES RECICLATS

- ➔ Cada vegada existeix més informació
Ex. X. Compri Reciclat
- ➔ Preus competitius
- ➔ Qualitat garantida i mercat consolidat
- ➔ Extensa oferta: productes de neteja,
material d'oficina, mobiliari, etc
- ➔ Disminueixen les emissions de CO2 en
comparació als productes verges
equivalents

AVANTATGES PER ALS COMPRADORS

- ➔ Normativa creixent que promou
l'ambientalització i l'ús d'aquests
productes
- ➔ Existència d'informació sobre els
productes i els criteris. Ex XCR
- ➔ Disminueix la reticència al canvi d'hàbits
de compra
- ➔ Cada vegada millor conscienciació
ambiental

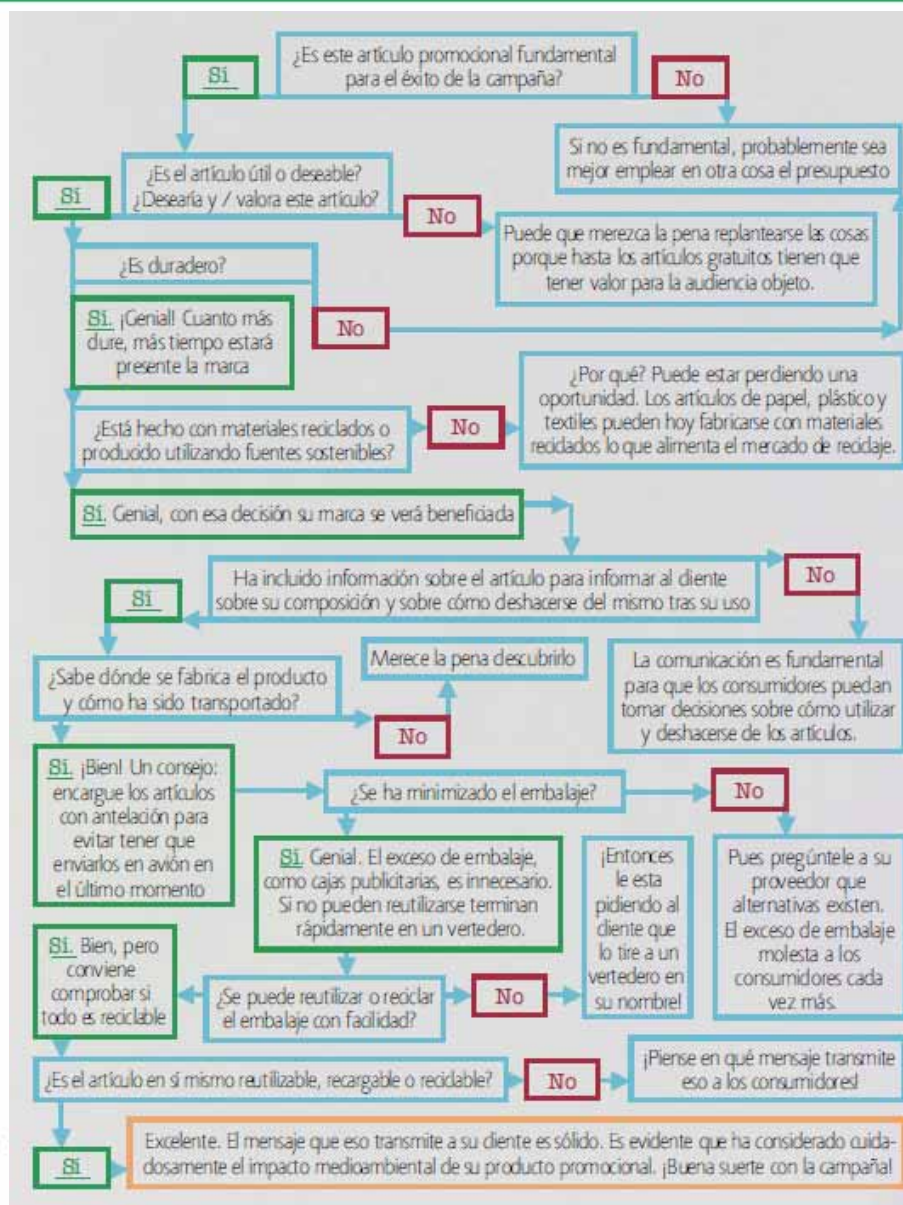

Agència de
Residus de
Catalunya

CAL REPENSAR EL DISSENY

El màrqueting verd
cada vegada serà més
essencial a l'hora de
treure un nou
producte

Font: "Guía de Marketing
Sostenible de CSR Europe"
www.csreurope.org

CONCLUSIÓ

Tenim davant nostre, grans reptes ambientals en la gestió sostenible dels residus:

- L'increment en la generació de residus és un símptoma d'un **model de producció i consum no sostenibles**.
- Dels impactes ambientals derivats d'aquest model de consum destaca que la seva **producció, transport i distribució representa prop del 50% de les emissions** que contribueixen al canvi climàtic
- A tot això s'afegeix que l'augment de les quantitats de residus que cal gestionar, requereix de la **creació de més infraestructures** de recollida i tractament, el que suposa grans costos

Per això:

- cal **reduir** la generació de residus
- donar prioritat a l'**ecodisseny** i a l'**optimització de l'ús de materials**
- poder **augmentar el reciclatge i la reutilització**,
- avançar amb **nous materials fàcilment reciclables i/o reutilitzables** a través de nous mercats d'aquests materials com una nova font generadora d'activitat i d'ocupació

